

וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְאָדָם כָּלֵל שֶׁל הַכֵּל, שְׁפָתוֹב וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְאַרְבַּעַה רְאֵשֵׁי הָאוֹרוֹת הִלְלוּ שְׁמֵשָׁאם (חיות שנוטלות) אֶת הַכֶּסֶף הַקְדוֹשׁ, וּמִתּוֹךְ הַמִּשָּׁא שֶׁלָּהֶם הֵם מְזִיעִים. וּמֵאוֹתָהּ זָעָה שֶׁל מִשָּׁאם, נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ נְהַר דִּינֹור, שְׁפָתוֹב (דניאל ז) נְהַר דִּינֹור שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִלְּפָנָיו אֶלְף אֶלְפִים יִשְׁמְשׁוּהוּ.

וּבְשַׁעוֹדוֹת הַנְּשָׁמוֹת, הֵן רוֹחַצוֹת בְּאוֹתוֹ נְהַר דִּינֹור, וְעוֹלוֹת לְקַרְבָּן וְאֵינָן נִשְׂרָפוֹת, אֶלָּא רוֹחַצוֹת. בֹּא וּרְאֵה מִסְלַמְנֵדְרָא, שְׁעוֹשִׂים מִמְּנָה לְבוּשׁ, וּמִתּוֹךְ שֶׁהִיא מֵאֵשׁ, אֵין רוֹחַצִים אוֹתוֹ לְבוּשׁ אֶלָּא בְּאֵשׁ. הָאֵשׁ אוֹכֵלֶת הַזְּהֻמָּה שְׁבוּ, וְנִרְחָץ אוֹתוֹ לְבוּשׁ. כִּף גַּם הַנְּשָׁמָה מֵאֵשׁ שֶׁנִּלְקַחָה מִתּוֹךְ הַכֶּסֶף הַקְדוֹשׁ, שְׁפָתוֹב בַּהּ (שם) כֶּסֶף אוֹ שְׂבִיבֵי אֵשׁ, בְּזִמְן שְׂרוּצָה לְרַחֵץ מֵאוֹתָהּ זְהֻמָּה שְׁבָה, עוֹבְרֶת בְּאֵשׁ וְנִרְחָצָת, וְהָאֵשׁ אוֹכֵלֶת כָּל אוֹתָהּ הַזְּהֻמָּה שְׁבִנְשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה רוֹחַצָת וּמִתְלַבְּנָת.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כִּף, אֵין לְנִשְׁמָה עֲנֵשׁ כְּנָה - בֹּא וּרְאֵה, אוֹי לְנִשְׁמָה שְׁסוֹבֵלֶת אֵשׁ זָרָה, וְאֵף עַל גַּב שְׁמִתְלַבְּנָת. אֶבֶל כְּשֶׁהַזְּהֻמָּה רַבָּה עָלֶיהָ, אוֹי לְנִשְׁמָה שְׁסוֹבֵלֶת אוֹתוֹ עֲנֵשׁ, מִשׁוּם שְׁאוֹתָהּ זְהֻמָּה בְּפַעֲמִים מִתְלַבְּנָת בְּאֵשׁ.

בְּפַעֲם הָרֵאשׁוֹנָה, פִּינֵן שְׁקַבְלָה עֲנֵשׁ בְּגוּף, הוֹלֵכֶת הַנְּשָׁמָה, וְנוֹטְלִים אוֹתָהּ וּמְכַנְּסִים אוֹתָהּ לְתוֹךְ מְקוֹם אֶחָד שְׁנִקְרָא בֵּן הַנֶּם. וְלָמָּה נִקְרָא בֵּן הַנֶּם? אֶלָּא מְקוֹם אֶחָד הוּא בְּגִיּהַנֶּם שְׁשֵׁם נִצְרָפוֹת הַנְּשָׁמוֹת בְּצִרוּף לְהַתְּלַבֵּן טָרָם שְׁנִכְנָסוֹת לְגַן עֵדֵן. (וְאִם זְכַאֲיוֹת אוֹתוֹן נִשְׁמוֹת, בְּאֵשׁ מְכַנְּסִים אוֹתוֹן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם) שְׁנֵי מְלֶאכִים שְׁלוּחִים מְזַמְנִים בְּגַן עֵדֵן, וְעוֹמְדִים בְּשַׁעַר, וְצוֹוֹחִים לְאוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁבִאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁבִגִיּהַנֶּם כְּדֵי לְקַבֵּל אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה.

לֹא עֲאֵלִין בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן. (וְאִי זְכַאֲיוֹן אֵינוֹן נִשְׁמָתִין כִּד אַעֲלִין לֹון כְּהוּא אֶתֶר) תִּרְיִן מְלֶאכִין שְׁלִיחֵן זְמִינִין בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן, וְקִיִּימִין לְתַרְעָא, וְצוֹוֹחִין לְגַבֵּי אֵינוֹן מְמַנֵּן דְבַהּ הוּא אֶתֶר דְּגִיּהַנֶּם, בְּגִין לְקַבֵּלָהּ הֵיא נִשְׁמָתָא.

וְאֵלִין אַרְבַּע רִישֵׁי נְהַרִין דְּמִטּוֹלִיהוֹן (ס"א חיוון דְּנִמְלִין) לְכוּרְסִיָּא קְדִישָׁא, וּמְגוֹ מְטוֹלָא דִּילְהוֹן זְעִין. וּמֵהֵוּא זִיעָא דְּמִטּוֹלָא דִּילְהוֹן, אֶתְעַבִּיד הֵהוּא נְהַר דִּי נוֹר. דְּכַתִּיב, (דניאל ז) נְהַר דִּי נוֹר נִגִּד וְנִפְק מִן קְדָמוּהֵי אֶלְף אֶלְפִין יִשְׁמְשׁוּנָה.

וְנִשְׁמָתִין כִּד סְלָקִין, אֶתְסַחֲיִין בְּהֵוּא נְהַר דִּי נוֹר, וְסְלָקִין לְקוּרְבְּנָא וְלֹא אֶתּוֹקְדָן, אֶלָּא אֶתְסַחֲיִין. תָּא חֲזִי מִסְלַמְנֵדְרָא, דְּעַבְדִּין מְנָה לְבוּשָׁא. וּמְגוֹ דְּאִיְהִי מְנוּרָא, לֹא אֶתְסַחֲיָא הֵהוּא לְבוּשָׁא, אֶלָּא בְּנוּרָא, אֶשָׁא אֶכִּיל זוֹהֶמָא דְּבִיָּה, וְאֶתְסַחֲיָא הֵהוּא לְבוּשָׁא. הַכִּי נְמִי נִשְׁמָתָא דִּי נוֹר דְּאֶתְנַטְּלֶת מְגוֹ פּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא. דְּכַתִּיב בַּהּ (דניאל ז) פְּרִסְיָה שְׂבִיבִין דִּי נוֹר. בְּזִמְנָא דְּבַעֲיָא לְאֶתְסַחֲיָא מֵהֵוּא זוֹהֶמָא דְּבַהּ, אֶתְעַבְּרַת בְּנוּרָא וְאֶתְסַחֲיָא. וְנוּרָא אֶכְלָא כָּל הֵהוּא זוֹהֶמָא דִּי בְּנִשְׁמָתָא. וְנִשְׁמָתָא אֶתְסַחֲיָא וְאֶתְלַבְּנָת.

וְאִי תִימָא אִי הַכִּי עוֹנֵשָׁא לִית לָהּ לְנִשְׁמָתָא כְּהֵאִי. תָּא חֲזִי, וְוִי לְנִשְׁמָתָא דְּסַבְּלַת אֶשָׁא נוֹכְרָאָה, וְאֵף עַל גַּב דְּאִיְהִי אֶתְלַבְּנָא. אֶבֶל כִּד זוֹהֶמָא אִיְהוּ סְגִי עָלָהּ, וְוִי לְנִשְׁמָתָא דְּסַבְּלַת הֵהוּא עוֹנֵשָׁא, בְּגִין דְּהֵהוּא זוֹהֶמָא בְּתַרִי זְמַנִּי אֶתְלַבְּנָת בְּנוּרָא. זְמַנָּא קְדָמָאָה כִּיּוֹן דְּקַבִּילַת עוֹנֵשָׁא בְּגוּפָא, אֶזְלָא נִשְׁמָתָא, וְנִטְלִי לָהּ, וְאַעֲלִין לָהּ בְּגוֹ אֶתֶר חַד דְּאֶקְרִי בֵּן הַנֶּם, וְאֶמְאִי אֶקְרִי בֵּן הַנֶּם. אֶלָּא אֶתֶר חַד אִיְהוּ בְּגִיּהַנֶּם, דְּתַמְן אֶתְצַרִּיפוּ נִשְׁמָתִין, בְּצִרוּפָא, לְאֶתְלַבְּנָא עַד

לֹא עֲאֵלִין בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן. (וְאִי זְכַאֲיוֹן אֵינוֹן נִשְׁמָתִין כִּד אַעֲלִין לֹון כְּהוּא אֶתֶר) תִּרְיִן מְלֶאכִין שְׁלִיחֵן זְמִינִין בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן, וְקִיִּימִין לְתַרְעָא, וְצוֹוֹחִין לְגַבֵּי אֵינוֹן מְמַנֵּן דְּבַהּ הוּא אֶתֶר דְּגִיּהַנֶּם, בְּגִין לְקַבֵּלָהּ הֵיא נִשְׁמָתָא.

וְהָיָה נִשְׁמָתָא עַד לָא אֶתְלַבְּנַת בְּנוּרָא, אֵינּוּן שְׁלִיחֵן צְוּוּחִין לְגַבְיֵיהוּ, וְאִמְרֵי הַנֶּם. וּבְזַמְנָא דְהִיא אֶתְלַבְּנַת, אֵינּוּן מְמַנְן נְפֻקִין עִמָּה מֵהָהוּא אֲתֵר, וְזַמְיָנִי לָהּ לְגַבֵּי פִתְחָא דְגִנְתָּא דְעַדן, דְתַמְן אֵינּוּן שְׁלִיחֵן וְאִמְרֵי לֹוּן הַנֶּם. הָא אֵינּוּן נִשְׁמָתִין דְהָא אֶתְלַבְּנוּ, כְּדִין אַעֲלִין לְהֵיכָא נִשְׁמָתָא בְּגִנְתָּא דְעַדן.

וּבְכֹה אִיהִי תְבִירָא מְגוּ הֵהוּא תְבִירו וְדִאֶתְלַבְּנוּתָא דְגִיְהַנֶּם. (פ"א דהוא) דְהֵיכָא תְבִירו דְאֶשָּׂא תִתְּאָה. וְאַף עַל גַּב דְנִחִית מְלַעֲיָלָא, (אבל) כִּיּוֹן דְמָטָא לְאַרְעָא לְתִתְּא, אִיהוּ אֶשָּׂא דְלָא דְקִיק, וְנִשְׁמָתָא אֶתְעַנְשָׂא בֵיה, וְאֶתְפָּרַת. כְּדִין קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶפִיק שְׁמָשָׁא דְנִהִיר מְאִינּוּן אַרְבַּע פִּתְחִין דְנִהֲרִין בְּרִקִיעָא דְעַל גִּנְתָּא, וּמָטָא לְהֵיכָא נִשְׁמָתָא וְאֶתְסִיאת. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מלאכי ג) וְזָרְחָה לְכֶם יִרְאִי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְכַנְפֵיהָ. וּמְנָא תְנַיִנָא, לְבַתֵּר דִּיתְבָּא בְּגִנְתָּא דְעַדן דִּלְתִתָּא, כֹּל הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְבָּא וְעַד כְּעַן לָא אֶתְפָּרַשְׁת מְאִינּוּן מְלִין דְחִיזוּ דְהֵאֵי עֲלָמָא מְכַל וְכַל. וְכַד סְלִקִין לָהּ לְעִילָא, אֶצְטְרִיךְ לְאֶתְפָּרַשָׁא, מְכַל חִיזוּ וּמְכַל מְלִין דִּלְתִתָּא. וְאַעֲבָרוּ לָהּ בְּהֵהוּא נִהַר דִּי נֹור, כְּדִין נִשְׁמָתָא אֶתְלַבְּנַת בֵּיה מְכַל וְכַל. וְנִפְקַת וְאֶתְחִיזִיאַת קָמִי מְאִירֵי דְעֲלָמָא בְרִיכָא (ד"א בְרִיכָא) מְכַל סְטָרִין. כִּיּוֹן דְאֶסְתַּפְּלַת בְּהֵהוּא נִהוּרָא אֶתְסִיאת וְאֶשְׁתַּלִּימַת מְכַלָּא. וְכִדִּין קִיַּיְמִין אֵינּוּן נִשְׁמָתִין בְּלְבוּשֵׁין, מֵתְעַטְרִין קָמִי מְאִירֵיהוּן. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן (דף רי"ב ע"א) דְצִדִּיקֵיָּא בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאֶתִּי.

וְאֵינּוּן נִשְׁמָתִין דְבְּגִנְתָּא דְעַדן דִּלְתִתָּא, שְׁטָאן בְּכַל רִישֵׁי יְרַחֵי וְשַׁבְּתֵי, וְסְלִקִין עַד הֵהוּא אֲתֵר דְאֶקְרִי חוּמוֹת יְרוּשָׁלַם. דְתַמְן כְּמָה

וְאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה, בְּטָרַם תִּתְלַבֵּן בְּאֶשׁ, אוֹתָם שְׁלוּחִים צְוּוּחִים אֲלֵיהֶם וְאִמְרִים: הַנֶּם. וּבְזַמְן שְׁמֵתְלַבְּנַת, אוֹתָם מְמַנִּים יוֹצְאִים עִמָּה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם, וּמְזַמְיָנִים אוֹתָהּ לְפִתְחוֹ שֶׁל גֵּן עַדן שְׁשָׁם אוֹתָם שְׁלִיחִים, וְאִמְרִים לָהֶם: הַנֶּם. אֵלֶּה הֵם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהִתְלַבְּנוּ. וְאִזּוֹ מְכַנְּסִים אוֹתָהּ נִשְׁמָה בְּגֵן עַדן.

וּכְמָה הִיא שְׁבוּרָה מֵתוֹךְ אוֹתוֹ שְׁבֵר שֶׁל הַהִתְלַבְּנוֹת שֶׁל הַגִּיְהוֹנִם (שֶׁל אוֹתוֹ) שֶׁל אוֹתוֹ שְׁבֵר שֶׁל הָאֵשׁ הַתְּחַתּוֹנָה. וְאַף עַל גַּב שְׁיִוְרְדַת מְלַמְעָלָה, (אבל) כִּיּוֹן שְׁמַגִּיעָה לְאַרְץ לְמַטָּה, הִיא אֵשׁ שְׂאִינְנָה דְקִיקָה, וְהַנְּשָׁמָה נִעְנֶשֶׁת בֵּיה וְנִשְׁבָּרַת. וְאִזּוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיא שְׁמֵשׁ שְׁמַאִירָה מֵאוֹתָם אַרְבַּעַת פְּתָחִים שְׁמַאִירִים בְּרִקִיעַ שְׁמַעַל הַגֵּן, וּמַגִּיעַ לְאוֹתָהּ נִשְׁמָה וְנִרְפָּאת. זֶהוּ שְׁכַתוּב (מלאכי א) וְזָרְחָה לְכֶם יִרְאִי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְכַנְפֵיהָ.

בְּפַעַם הַשְּׁנִיָּה, אַחַר שִׁישְׁבָה בְּגֵן עַדן שְׁלִמְטָה, כֹּל אוֹתוֹ זְמַן שִׁישְׁבָה וְעַד עַכְשָׁו אֵינָה נִפְרְדַת מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל מְרָאָה הָעוֹלָם הַזֶּה מְכַל וְכַל. וְכַשְׁמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, צְרִיכָה לְהִפְרֹד מְכַל מְרָאָה וּמְכַל הַדְּבָרִים שְׁלִמְטָה. וּמַעֲבִירִים אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ נִהַר דִּינֹור, וְאִזּוֹ הַנְּשָׁמָה מִתְלַבְּנַת בּוֹ מְכַל וְכַל, וְיוֹצֵאת וְנִרְאִית לְפָנֵי רַבּוּן הָעוֹלָם בְּרוּכָה (בְּרוּכָה) מְכַל הַצְּדָדִים. כִּיּוֹן שְׁמִסְתַּכְּלַת בְּאוֹתוֹ אוֹר, נִרְפָּאת וְנִשְׁלַמַת מֵהַכֹּל. וְאִזּוֹ עוֹמְדוֹת אוֹתָן נִשְׁמוֹת בְּלְבוּשִׁים, מֵתְעַטְרִים לְפָנֵי רַבּוּנָם. אֲשֶׁרֵי חֻלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְאוֹתָן נִשְׁמוֹת שְׁבִיגֵן עַדן שְׁלִמְטָה מְשׁוּטְטוֹת בְּכַל רִישֵׁי חֲדָשִׁים וְשַׁבְּתוֹת, וְעוֹלוֹת עַד אוֹתוֹ מְקוֹם

מִמֶּנּוּ וְרִתִּיכִין דְּנִטְרִי אֵינּוּן חוֹמוֹת. דְּכִתִּיב, (ישעיה סב) **עַל חוֹמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שׁוֹמְרִים. וְסִלְקִין עַד הָהוּא אֲתֵר, וְלֹא עָאֲלִין לְגוּ, עַד דְּאֲתַלְבְּנִן. וְתַמָּן סַגְדִּין, וְחֻדָּאן מִהֵוּא נְהִירו, וְתִיבִין לְגוּ גִנְתָּא.**

נִבְקִין מִתַּמָּן וְשִׁטָּאן בְּעֵלְמָא, וְחֻמָּאן בְּאֵינּוּן גּוֹפִין דְּחִיבִיא, בְּהֵוּא עוֹנֵשָׂא דִּילְהוֹן, דְּכִתִּיב, (ישעיה סו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלְעֵתֶם לֹא תָמוּת וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בְּשָׂר. מָאִי לְכָל בְּשָׂר. לְאֵינּוּן שְׂאָר גּוֹפִין דְּבִסְחָרְנִייהוּ, וְהָא אִוְקְמוּהָ. וְלִבְתֵּר מְשֻׁטְטִי וּמְסַתְּפִלָּן בְּאֵינּוּן מְאִרִייהוֹן דְּכְאֲבִין, וּבְנֵי מְרַעִין, וְאֵינּוּן דְּסִבְלִין עַל יְחוּדָא דְּמְאִרִייהוֹן, וְתִבִין וְאֲמַרִין לִיהָ לְמַשִּׁיחָא.

בְּשַׁעְתָּא דְּאֲמַרִין לִיהָ לְמַשִּׁיחָא צַעֲרָא דִּישְׂרָאֵל בְּגִלוּתְהוֹן, וְאֵינּוּן חִיבִיא דִּי בְּהוֹן, דְּלֹא מְסַתְּפִלִי לְמַנְדַּע לְמְאִרִייהוֹן, אָרִים קָלָא וּבְכִי, עַל אֵינּוּן חִיבִין דְּבָהוּ. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (ישעיה נג) וְהוּא מְחֹלֵל מִפְּשַׁעֵינוּ מְדוּפָא מִעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּיבִין אֵינּוּן נִשְׁמַתִּין וְקִיִּימִין בְּאַתְרֵיהוּ.

בְּגִנְהָא דְּעַדָּן אֵית הִיכְלָא חָדָא, דְּאִקְרִי הִיכְלָא דְּבְנֵי מְרַעִין. כְּדִין מְשִׁיחָא עָאֵל בְּהֵוּא הִיכְלָא, וְקִרִי לְכָל מְרַעִין וְכָל פְּאֲבִין, כָּל יִסּוּרִייהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דִּיִּיתוֹן עֲלֵיהָ, וְכִלְהוּ אֲתִיִּין עֲלֵיהָ. וְאֵלְמָלָא דְּאִיהוּ אָקִיל מְעַלְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְנָטִיל עֲלֵיהָ, לֹא הוּי בַר נֶשׁ דִּיכִיל לְמַסְבַּל יִסּוּרִייהוֹן דִּישְׂרָאֵל, עַל עוֹנֵשֵׁי דְּאוֹרֵייתָא. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (ישעיה נג) אֲכַן חֲלִינּוּ הוּא נָשָׂא וְגו'. כְּגוּוֹנָא דָּא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּאַרְעָא.

בְּגִין דְּלִית חֲשַׁבָּנָא, לְאֵינּוּן יִסּוּרִין דְּקִיִּימִין

שְׁנִקְרָא חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם, שְׁשָׁם כְּמָה מְמַנִּים וּמְרַכְּבוֹת שְׁשׁוֹמְרִים אוֹתָם הַחוֹמוֹת, שְׁכַתוּב (ישעיה סב) עַל חוֹמֹתֶיךָ הִפְקַדְתִּי שׁוֹמְרִים. וְעוֹלִים עַד אוֹתוֹ מְקוֹם, וְלֹא נִכְנָסוֹת פְּנִימָה עַד שְׁמַתְלַבְּנוֹת, וְשָׁם מִשְׁתַּחֲוֹת וּשְׁמַחוֹת מְאוֹתוֹ אוֹר, וְשְׁבוֹת לְתוֹף הַגֶּן.

וַיֵּצְאוֹת מִשָּׁם וּמִשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם, וְרוֹאוֹת בְּאוֹתָם הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים וּבְאוֹתוֹ עֲנֵשׁ שְׁלָהֶם, שְׁכַתוּב (ישעיה סו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלְעֵתֶם לֹא תָמוּת וְאֲשֶׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל בְּשָׂר. מִה זֶה לְכָל בְּשָׂר? לְאוֹתָם שְׂאָר הַגּוֹפִים שְׁסָבִיבָם, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. וְאַחַר מִשׁוֹטְטִים וּמְסַתְּפִלִים בְּאוֹתָם בְּעֵלֵי מְכַאֲוִים וּבְנֵי מַחְלוֹת, וְאוֹתָם שְׁסוֹבְלִים עַל הַיְחוּד שֶׁל רְבוּנָם, וְשׁוֹבִים וְאוֹמְרִים לְמַשִּׁיחָא.

בְּשַׁעְתָּא שְׁאוֹמְרִים לוֹ לְמַשִּׁיחָא אֵת צַעֲרָא דִּישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָם, וְאוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁבָהֶם שְׁאִינָם מְתַבּוֹנְנִים לְדַעַת אֵת רְבוּנָם, הוּא מְרִים קוֹל וּבוֹכָה עַל אוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁבָהֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם ג) וְהוּא מְחֹלֵל מִפְּשַׁעֵינוּ מְדַכָּא מִעֲוֹנוֹתֵינוּ. שְׁבוֹת אוֹתָן נִשְׁמַתוֹת וְעוֹמְדוֹת בְּמַקּוֹמָן.

בְּגִין עַדָּן יֵשׁ הִיכָל אֶחָד שְׁנִקְרָא הִיכָל בְּנֵי הַמַּחְלוֹת. אִזּוּ הַמְּשִׁיחָא נִכְנָס לְאוֹתוֹ הִיכָל, וְקוֹרָא לְכָל הַמַּחְלוֹת וְהַמְּכַאֲוִים וְכָל יִסּוּרֵי יִשְׂרָאֵל שְׁיַבְאוּ עֲלָיו, וְכִלְם בְּאִים עֲלָיו. וְאֵלְמָלָא שְׁהוּא מְקַל מְעַל יִשְׂרָאֵל וְנֹטֵל עֲלָיו, לֹא הָיָה אָדָם שְׁיָכוֹל לְסַבֵּל אֵת יִסּוּרֵי יִשְׂרָאֵל עַל עֲנֵשֵׁי הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם) אֲכַן חֲלִינּוּ הוּא נָשָׂא וְגו'. כְּמוֹ כֵּן רַבִּי אֶלְעָזָר בְּאַרְצָא.

מְשׁוּם שְׁאִין חֲשַׁבּוֹן לְאוֹתָם יִסּוּרִים שְׁעוֹמְדִים עַל אָדָם בְּכָל

עֲלִיָּה דְּבַר נָשׁ בְּכָל יוֹמָא, עַל עוֹנְשֵׁי דְאֹרֵייתָא, וְכִלְהוּ נַחְתּוּ לְעֵלְמָא, בְּשַׁעְתָּא דְאַתְיְהִיבַת אֹרֵייתָא. וְכַד הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, בְּאִינוּן פּוֹלְחָנִין וְקַרְבָּנִין דִּהוּוּ עֲבָדֵי, הוּוּ מְסַלְקִין כָּל אִינוּן מְרַעֲיָן וְיִסּוּרִין מֵעֵלְמָא. הַשְׁתָּא מְשִׁיחַ מְסַלַּק לֹון מְבַנֵּי עֵלְמָא, עַד דְנִפְיָק בַּר נָשׁ מֵהַאי עֵלְמָא, וּמְקַבֵּל עוֹנְשֵׁיהּ, כְּמָה דְאַתְמַר. כַּד אִינוּן חוֹבִין יְתִיר דְעֵיילִין לֹון לְגוּ בְּגוּ גְהִינָם, בְּאִינוּן מְדוּרִין תַּתְּאִין אַחֲרָנִין, וּמְקַבְּלִין עוֹנְשָׁא סְגִי מְסַגִּיאֹת זוֹהֲמָא דִּי בְּנִשְׁמַתָּא, כְּדִין אֲדַלִּיקוּ נוֹרָא יְתִיר, לְמִיכַל הַהוּא זוֹהֲמָא. (ווי להוויא נשמתא דסבלת ההוא עונשא. ועל דא אינון מלאכי תבלה דבגיהנם מטרדין לון בחוטרין דאשא לנערא ההוא זוהמא. ווי לנשמתא דסבלת ההוא עונש).

יום על ענשי התורה, וכלם ירדו לעולם בשעה שנתנה תורה. וכשהיו ישראל בארץ הקדושה באותן עבודות וקרבתות שהיו עושים, היו מסלקים את כל אותן מחלות ויסורים מן העולם, ועכשו המשיח מסלק אותם מבני העולם טרם שיוצא מהעולם הזה, ומקבל ענשו, כמו שנתבאר. כשאותם חטאים יתרים שמכניסים אותם לתוך בפנים הגיהנם באותם מדורים תחתונים אחרים, ומקבלים ענש רב מרב הזהמה שבנשמה, אז מדליקים אש יותר, לאכל אותה זהמה. (אוי לאותה נשמה שסובלת אותו הענש. ועל זה אותם מלאכי תבלה שבגיהנם מטרדים אותו במקלות של אש לנער את אותה הזהמה. אוי לנשמה שסובלת אותו ענש).

וּבְאִין אִינוּן דְנִטְרֵי פְקוּדֵי אֹרֵייתָא. הַהִיא נְקוּדָה קְדִישָׁא, דְאִיהִי בְעֵיא לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא לְעֵילָא וּלְתַתָּא בְרוּחֵיהוּן דְצַדִּיקָיָא, כְּמָה דְאַתְמַר. כַּד הַהִיא נְקוּדָה בְעָא לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא לְתַתָּא בְרוּחֵיהוּן דְצַדִּיקָיָא, כְּמָה דְחֻדְאֵת עַל בְּנֵהָא, וְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְהוּן, הַכִּי נְמִי בְּפִלְגוּת לִילִיא אִיהִי נַחְתָּא וְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְהוּ.

אשריהם ששומרים את מצוות התורה. אותה נקודה קדושה שרוצה להשתעשע למעלה ולמטה ברוחות הצדיקים, כמו שנתבאר. כשאותה נקודה רוצה להשתעשע למטה ברוחות הצדיקים כאם ששמתה עם בניה ומשתעשעת בהם, כך גם בחצות הלילה היא יורדת ומשתעשעת בהם.

רְקִיעַ דְקַאמְרָן דְקִימָא עַל גְּנָתָא, אִיהִי קִימָא עַל אַרְבַּע רִישֵׁי חִיוּן, וְאִינוּן אַרְבַּע אַתְוֹן דְקַאמְרָן, אִינוּן רְזָא דְאַרְבַּע חִיוּן. וְהַאי רְקִיעַא קִימָא לְתַתָּא (כ"א עלייהו), כְּמָה דְאַתְמַר. רְקִיעַ דְהַהִיא נְקוּדָה, קִימָא לְעֵילָא, עַל אִינוּן אַרְבַּע חִיוּן עֵלְאִין דְקַאמְרָן, וְהַהוּא רְקִיעַא (בגוונא דא מן דא) אִיהוּ אַתְרָקָם בְּגוּוֹנִין קְדִישִׁין.

הרקיע שאמרנו שעומד על הגן, היא עומדת על ארבעה ראשי החיות, ואותן ארבע אותיות שאמרנו הם סוד של ארבע החיות. והרקיע הזה עומד למטה (עליהו), כמו שנתבאר. הרקיע של אותה נקודה עומד למעלה על אותן ארבע חיות עליונות שאמרנו, ואותו רקיע (בדגמת זה מנה) נרקם בגוונים קדושים.

בְּהַאי רְקִיעַ אֲסַתְפֵּלֶן אַרְבַּע חִיוּן, וְכָל אִינוּן חִיילִין לְתַתָּא. כַּד הַאי רְקִיעַ אֲנַהִיר בְּגוּוֹנוֹי וְנִצִּיץ, כְּדִין יִדְעִין כָּל אִינוּן רְתִיכִין, וְכָל אִינוּן חִיילִין וּמְשִׁירִין, דְהַאי טְרַפָּא

ברקיע הזה מסתכלות ארבע החיות, וכל אותם חילות למטה. כשהרקיע הזה מאיר בגונו ונוצץ, אז יודעות כל אותן מרפכות וכל אותם חילות